780 09.55
๑๘ มิ.ย. ๒๕๖๗

รายงานการศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย ในประเทศ และต่างประเทศ
(ระยะสั้นไม่เกิน ๙๐ วัน และ ระยะยาวตั้งแต่ ๙๐ วันขึ้นไป)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ชื่อ – นามสกุล นางภัธนี มาบรรดิษฐ์
อายุ ๔๓ ปี การศึกษา พยาบาลศาสตรบัณฑิต
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน -

๑.๒ ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
หน้าที่ความรับผิดชอบ (โดยย่อ)
๑. ปฏิบัติหน้าที่ให้การพยาบาลผู้ป่วยในคลินิกเบาหวาน และให้การพยาบาลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง พร้อมทั้งให้คำแนะนำ คำปรึกษา และการตรวจคัดกรองภาวะแทรกซ้อนของผู้ป่วย
๒. ปฏิบัติหน้าที่ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดการเกิดภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยที่มีโรคร่วมด้วย
๓. ปฏิบัติหน้าที่ในการส่งเสริมให้ความรู้ในผู้ป่วยในคลินิกเบาหวาน และผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง
๔. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

๑.๓ ชื่อเรื่อง/หลักสูตร การอบรม “ฟื้นฟูความรู้ Case manager ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เพื่อเตรียมสอบ Certified diabetes educator”
สาขา -
เพื่อ ☐ ศึกษา ☑ฝึกอบรม ☐ประชุม ☐ดูงาน ☐สัมมนา ☐ปฏิบัติการวิจัย
งบประมาณ ☑เงินงบประมาณกรุงเทพมหานคร ☐เงินบำรุงโรงพยาบาล
☐ทุนส่วนตัว ☐ไม่มีค่าใช้จ่าย
จำนวนเงิน ๑,๐๐๐.- บาท (หนึ่งพันบาทถ้วน)
ระหว่างวันที่ ๒๐ – ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ สถานที่ ณ ห้องประชุมศูนย์ฝึกอบรมการผ่าตัด ชั้น ๒ ตึกอำนวยการเก่า โรงพยาบาลราชวิถี
คุณวุฒิ/วุฒิบัตรที่ได้รับ Certified diabetes educator

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย
(โปรดให้ข้อมูลในเชิงวิชาการ)

๒.๑ วัตถุประสงค์
๒.๑.๑ เพื่อฟื้นฟูความรู้ในการดูแลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและพัฒนาศักยภาพบุคลากร
๒.๑.๒ เพื่อสื่อสารขั้นตอนการเปลี่ยนแปลง (stage of change) และการเสริมแรงจูงใจ (empowerment)
๒.๑.๓ เพื่อสื่อสารในทีมสหวิชาชีพและทราบถึงผลข้างเคียงของยาชนิดรับประทานและแบบฉีด
๒.๑.๔ เพื่อคัดกรองและดูแลผู้ป่วยไม่ให้เกิดภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยเบาหวาน
๒.๑.๕ เพื่อแก้ไขภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ (hypoglycemia) ลดความรุนแรงในการเกิด DKA (diabetic ketoacidosis)

๒.๒ เนื้อหา

๒.๒.๑ ทำอย่างไรให้ผู้ป่วยดีขึ้นอย่างยั่งยืน (How to improve adherence)

ในอดีตมีการดูแลคนไข้โดยให้คำแนะนำควบคุมอาหาร ออกกำลังกาย ลดน้ำหนัก ลดบุหรี่ เลิกสุรา การออกกำลังกายสม่ำเสมอ แพทย์ปรับยาเปลี่ยนยา ในปัจจุบัน แพทย์ต้องอธิบายโรคเป็นอย่างไร ทำไมต้องรักษา จะรักษาอย่างไร เป้าหมายคืออะไร อุปสรรคและการแก้ไขคนไข้คิดอย่างไร

การประเมินการใช้ยา ต้องประเมิน ๕ ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. ประเมินการรับประทานยาว่าสม่ำเสมอหรือไม่
๒. ประเมินอุปสรรคในการรับประทานยา
๓. ผู้ให้ความรู้ต้องมีความคุ้นเคยกับยาที่ใช้
๔. ต้องทราบผลข้างเคียงของยาที่ใช้และยาอื่นๆที่ผู้ป่วยได้รับ
๕. ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานต้องให้ผู้ป่วยเห็นความสำคัญของยาที่รับประทานว่ามีประโยชน์กับผู้ป่วย

ความเสี่ยงหรือลักษณะที่บ่งว่าอาจรับประทานยาไม่สม่ำเสมอ

- อายุ ผู้สูงอายุ และวัยรุ่น มักจะใช้ยาไม่สม่ำเสมอ
- มีภาวะซึมเศร้า หรือความผิดปกติทางจิตใจร่วม
- ความเข้าใจเกี่ยวกับการยาและผลข้างเคียง
- สังคม เศรษฐานะ
- ไม่มีประกันสุขภาพ
- ราคายา
- การช่วยเหลือของครอบครัว
- ผู้ป่วยและผู้รักษามีความสัมพันธ์ที่ไม่ดี

ความผิดปกติที่ทำให้สงสัยว่ารับประทานยาไม่สม่ำเสมอ

- การควบคุมเบาหวานไม่ได้
- มีระดับน้ำตาลที่แกว่งไปแกว่งมา
- มาตรวจตามนัดไม่สม่ำเสมอ
- ไม่มีความร่วมมือในการที่ตรวจระดับน้ำตาลหรือรายงานผลน้ำตาล
- ผู้ป่วยปฏิเสธที่จะรับยาบางชนิดเนื่องจากมียาเหลืออยู่

การประเมินความสม่ำเสมอในการกินยา

๑. สอบถาม
๒. นับที่เหลือ
๓. ดูปริมาณความแตกต่างของจำนวนยาที่เหลือ
๔. ประเมินผลการตรวจเลือดที่เปลี่ยนแปลง
๕. แบบประเมินการรับประทานยาอย่างสม่ำเสมอ (Moriskymedication adherence scale) (MMAS)

ปัจจัยจากแพทย์หรือระบบบริการ

- ไม่สะดวกรอนาน
- ขาดทักษะการสื่อสาร

- กลัวว่าผู้ป่วยไม่สามารถที่จะใช้ยาได้
- ขาดทักษะในการใช้ยา เช่น ฉีดยาอินซูลิน

ยากลุ่มต่าง ๆ (out line)

- ยากินกลุ่มที่ทำให้น้ำตาลในเลือดต่ำ (Oral hypoylycemia agent)
- ยากลุ่มเดิมในอดีต (old drug)
- ยากลุ่มซัลนิลยูเรีย (sulfonylurea)
- ยากลุ่มไบกัวไนด์ (Metformin)
- ยากลุ่มไธอะโซลิดีนไดโอน (thiazolidinediones (tzd))
- ยากลุ่มแอลฟากูลโคซิเดส (alpha - glucosidase inhibitor (AGI))
- กระตุ้นเบต้าเซลล์ของตับอ่อนให้หลังอินซูลิน (insulin secretagogues)
- เหมาะกับผู้เป็นเบาหวาน ชนิดที่ ๒ ซึ่งไม่อ้วนมากน้ำตาลก่อนอาหาร (FPG) สูงตอบสนองได้ดีในรายที่เป็นเบาหวานไม่นาน
- ยากลุ่มซัลโฟนิลยูเรีย (SU) ชนิดต่าง ๆ ออกฤทธิ์เหมือนกัน แต่ระยะเวลาการออกฤทธิ์และ metabolism ของยาแตกต่างกัน
- ยาเกี่ยวกับลดระดับ Hba๑c ๑-๒%
- ยาประสิทธิภาพสูง ราคาถูก
- มีข้อมูลความปลอดภัยระยะยาว

ข้อห้ามใช้

- หยุดใช้ในผู้ที่มี eGFR < ๓๐ml/min (ยกเว้น glipizide) ซึ่งอาจใช้ด้วยความระมัดระวัง
- ห้ามใช้ถ้าแพ้ยากลุ่มซัลฟา รุนแรง

ผลค้างเคียง

- พบบ่อยภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ (hypoglycemia) ในกลุ่มผู้มีปัจจัยสูง ได้แก่ ผู้สูงอายุ มีภาวะขาดอาหารกินอาหารไม่ตรงเวลา น้ำหนักตัวเพิ่ม
- พบน้อย ผื่นผิวหนังไวต่อแสง
- พบน้อยมาก ภาวะเม็ดเลือดขาวต่ำรุนแรง (agranulocytosis)

คำแนะนำ

- เวลารับประทานยาไม่ให้นานก่อนอาหารมากไป (ไม่ควรเกิน ๓๐ นาที)

ยากลุ่มไบกัวไนด์ (Metformin)

- ประสิทธิภาพของยาข้อดี
- ยาเดี่ยวลดน้ำตาล ๑ - ๒f
- ไม่เพิ่มระดับ insulin จึงไม่เสี่ยงต่อภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ (hypoglycemia)
- น้ำหนักตัวไม่เปลี่ยนแปลงหรือลดลงเล็กน้อย
- ราคาถูก
- อาจลดความเสี่ยงอันตราการเสียชีวิตจากโรคหัวใจและหลอดเลือด
- สามารถใช้ในผู้ป่วยเด็กที่เป็นเบาหวาน ชนิดที่ ๒ ตั้งแต่ ๑๐ ปี ขึ้นไป

ข้อห้ามใช้ ข้อควรระวัง

- หยุดใช้ในผู้ที่มี eGFR < ๓๐/min ๑.๗๓ m

- ไม่เริ่มใช้เมื่อมี eGFR < ๔๕/min
- ไม่ใช้ในผู้ที่มีการทำงานของตับบกพร่อง

ผลข้างเคียง

- คลื่นไส้ มวนท้อง ท้องเสีย ลองโดยการกินพร้อมอาหาร
- ขาดวิตามิน B๑๒

ยากลุ่มแอลฟากูลโคซิเดส (alpha-glucosidase inhibitor (AGI))

- ยับยั้งเอนไซน์ alpha – glucosidase ทำให้ชะลอการดูดซึม กูลโคสในลำไส้เล็ก

ประสิทธิภาพของยา/ข้อดี

- ลดระดับน้ำตาลในเลือดหลังอาหาร
- น้ำหนักตัวไม่เปลี่ยนแปลง
- ไม่เพิ่มระดับ insulin จึงมีความเสี่ยงน้อยต่อการเกิด hypoglycemia

ยากลุ่มแอลฟากูลโคซิเดส (alpha-glucosidase inhibitor (AGI))

ข้อห้ามใช้/ข้อควรระวัง

- ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มี eGFR < ๒๕ mul/min
- ห้ามใช้ในผู้ป่วยตับแข็ง มีเอนไซด์ตับสูง ลำไส้อักเสบ ภาวะลำไส้อุดตัน
- มีความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ (hypoglycemia) หากใช้ร่วมกับ

อินซูลิน หรือ ยากลุ่มซัลโฟนิลยูเรีย (SU)

- ลดการดูดซึมของยาแรนิทิดีน โพรพาโนลอล ไดจ็อกซิน (ranitidine propranolol, digoxin)

ผลข้างเคียง แน่นท้อง ท้องอืด ผายลม ท้องเสีย

ยากลุ่มไธอะโซลิดีนไดโอน (Thiazolidinediones) (TZD)

- เพิ่มภาวะดื้ออินซูลิน (insulin sensitivity) ทำให้มีการใช้กลูโคสมากขึ้น
- ลดการสร้างกลูโคส เพิ่มการใช้กลูโคสที่ตับ
- เหมาะกับผู้ป่วยที่มีภาวะดื้อต่ออินซูลิน อ้วนลงพุง

ประสิทธิภาพ/ข้อดี

- ยาเดี่ยวลดระดับ Hba๑c ๐.๕ - ๑.๔%
- ให้วันละครั้งก่อน/หลังอาหารก็ได้
- มีผลลดระดับความเสี่ยงของโรคหัวใจได้บ้าง
- ลดไขมันพอกตับ (fatty liver NASH)
- ลดไตรกลีเซอไรด์ (triglyceride) และเพิ่มไขมันเอชดีเอล (HDL)

ข้อห้ามใช้

- ห้ามใช้ใน active liver CHF NYHA Cass///,IV และผู้ที่มีประวัติ CHF

การเลือกตำแหน่งฉีดยา ตำแหน่งที่ฉีดอินซูลิน มี ๔ จุด ๑. หน้าท้อง ๒. ขา ๓. ต้นขา และ ๔. ก้น ควรหลีกเลี่ยงผิวหนังที่มีการอักเสบ มีรอยผ่าตัด มีพังผืด

ความจำเป็นในการคลึงยา เป็นการผสมอินซูลินให้เข้าเป็นเนื้อเดียวกันเพื่อให้อินซูลินกระจายตัวสม่ำเสมอทั้งหลอด

สำหรับอินซูลินชนิดน้ำขุ่นและน้ำใส

การไล่ฟองอากาศ การไล่ฟองอากาศทำได้โดยการเคาะข้างหลอดหรือข้างปากกาอินซูลินหรือกดเดินยาไล่ฟองอากาศทิ้งไป

การจับผิวหนังเพื่อฉีดยา ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้หรือนิ้วกลางโค้งเป็นรูปตัว C กดลงบนผิวหนังให้ผิวหนังนูนขึ้นมา เพื่อป้องกันการฉีดเข้ากล้ามเนื้อ ซึ่งจะทำให้ยาดูดซึมเร็วเกินไปและเกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำได้

การฉีดอินซูลิน

๑. ทำความสะอาดบริเวณตำแหน่งที่จะฉีดยาด้วยสำลีชุบแอลกอฮอล์

๒. ใช้มือข้างหนึ่งกดผิวหนังเบาๆและแทงเข็มฉีดยาเข้าไปใต้ผิวหนังแล้วกดปุ่มฉีดยาที่ปลายปากกาดันยาจนสุดนับ ๑ - ๑๐

๓. หลังจากจบขั้นตอนการฉีดอินซูลินแล้วให้สวมปลอกเข็ม

ยาฉีดกลุ่ม Basal insulin intermediate acting long acting (ออกฤทธิ์ปานกลาง) เหมาะกับผู้ป่วยเด็กและวัยรุ่นที่มี

HbA๑C >/=๘.๕% หรือผู้ป่วยเบาหวานผู้ใหญ่ที่ระดับ plasma glucose สูง แต่น้ำตาลหลังอาหารไม่สูงและรับประทานอาหารแต่ละมื้อไม่มากและเป็นเวลา

ยาฉีด NPH ใช้ในกรณีน้ำตาลก่อนอาหารเช้าสูง/น้ำตาลก่อนอาหารเย็นสูง ออกฤทธิ์ไม่ครอบคลุม ๒๔ ชม. มีช่วง peak action และมีโอกาสเกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ (hypoglycemia)

ยาฉีด Long - acting insulin analog ออกฤทธิ์ยาวฉีดเวลาใดก็ได้แต่ควรเป็นเวลาเดียวกัน ภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ (hypoglycemia) น้อยน้ำหนักตัวขึ้นน้อยกว่า NPH ราคาค่อนข้างสูง

ยาฉีด Basal - plus regimen เหมาะกับผู้ที่รับประทานอาหารปริมาณมากน้อยไม่เท่ากันในแต่ละมื้อและในแต่ละวันโดยฉีดเพิ่มในมื้อที่กินคาร์โบไฮเดรตมากที่สุด การติดตามระดับกลูโคสปรับเรื่องน้ำตาลหลังอาหารและตามระดับน้ำตาลก่อนอาหารมื้อถัดไปการเลือกปรับจะปรับยาฉีดกลุ่ม basal insulin ก่อนถ้าน้ำตาล ก่อนอาหารเช้ายังไม่ได้ตามเกณฑ์

เป้าหมายในการควบคุมเบาหวาน

การควบคุมเบาหวาน	เป้าหมาย	
	ควบคุมเข้มงวด	ควบคุมทั่วไป
ระดับน้ำตาลในเลือดขณะอดอาหาร (มก. / ดล.)	> ๗๐ - ๑๑๐	๘๐ - ๑๓๐
ระดับน้ำตาลในเลือดหลังอาหาร ๒ ชม. (มก./ดล.)	< ๑๔๐	-
ระดับน้ำตาลในเลือดสูงสุดหลังอาหาร (มก./ดล.)	-	< ๑๘๐
HbA๑C (%)	< ๖.๕ %	< ๗.๐ %

การปรับขนาดอินซูลิน

ระดับกูลโคสในเลือดก่อนอาหารเช้า หรือ ก่อนอาหารเย็น (mg/dl)	การปรับขนาดอินซูลิน
< ๔๐	ลด ๔ u หรือลดลงร้อยละ ๒๐ - ๔๐
๔๐ - ๗๙	ลด ๒ u หรือลดลงร้อยละ ๑๐ - ๒๐
๘๐ - ๑๑๐	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
๑๑๑ - ๑๓๙	เพิ่ม ๑ u หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐
๑๔๐ - ๑๘๐	เพิ่ม ๒ u หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕
> ๑๘๐	เพิ่ม ๔ u หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐

ในการแก้ไขภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ (hypoglycemia) ที่เกิดจากการใช้ยา หรือการปฏิบัติตนที่ไม่ถูกต้อง มีการแก้ไขโดยแบ่งระดับความรุนแรง ดังนี้

- ระดับไม่รุนแรง blood sugar <๗๐ mg/dl แต่มากกว่า๕๔ mg/dl อาการใจสั่น รู้สึก หิว เหงื่อออก มือสั่นกินอาหารที่มีคาร์โบไฮเดรต ๑๕ กรัม เช่น กูลโคส ๓ เม็ด ลูกอม น้ำส้มคั้น ๑๕๐ มล. น้ำอัดลม ๑๘๐ มล.ขนมปัง ๑ แผ่น นมสด ๒๔๐ มล. กล้วย ๑ ผล ข้าวต้ม หรือ โจ๊ก ๑/๒ ชาม
- ระดับปานกลาง blood sugar < ๕๔ mg/dl คลื่นไส้ ชา มึนงง ปวดศีรษะกินอาหารที่มีคาร์โบไฮเดรต ๓๐ กรัม เช่น น้ำหวานเฮลบลูบอย (Hale's Blue boy) กลิ่นสละ (ยังไม่เจือจาง) ๓๐ มล.
- ระดับรุนแรง ชัก หมด สติ รีบนำส่งโรงพยาบาล

หลักปฏิบัติทั่วไปในผู้ป่วยเบาหวานที่ต้องการออกกำลังกาย
ระยะแรก ควรตรวจระดับน้ำตาลในเลือดก่อนออกกำลังกายทุกราย
ระดับน้ำตาล ๑๘๐ - ๒๔๐ มก/ดล : ไม่ต้องกินอาหารว่าง
๑๐๐ - ๑๘๐ มก/ดล : กินคาร์โบไฮเดรต ๑๐ - ๑๕ กรัม ก่อน ๑๕ - ๓๐ นาที
< ๑๐๐ มก /ดล : กินคาร์โบไฮเดรต ๒๕ - ๕๐ กรัม ก่อน ๑๕ - ๓๐ นาที
ถ้าออกกำลังกายนาน กินคาร์โบไฮเดรต ๑๐ - ๑๕ กรัม ทุก ๓๐ - ๖๐ นาที หรือตรวจระดับน้ำตาลในเลือดหลังออกกำลังกาย

การประเมินผู้เป็นเบาหวานเพื่อหาความเสี่ยงต่อการภาวะแทรกซ้อน

รายการ	ความเสี่ยงต่ำ	ความเสี่ยงปานกลาง	ความเสี่ยงสูง	ภาวะแทรกซ้อนเรื้อรัง
การควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด	- HbA๑C <๗%	- HbA๑C < ๗-๙%	- HbA๑C >๘% มี hypoglycemia ๓ ครั้ง/สัปดาห์	-
โรคแทรกซ้อนที่ไต	ไม่มี proteinuria albumin/ creatinin ratio < ๓๐ ไมโครกรัม/มก	มี microalbumin	มี macroproteinuria Serum cr = ๑.๕ มก./ดล. eGFR ๓๐ - ๕๙	Serum cr = ๒.๐ มก./ดล. eGFR ๓๐ - ๕๙
โรคแทรกซ้อนที่ตา	ไม่มี retinopathy	Mild NPDR	Moderate NPDR VA ผิดปกติ	Severe NPDR PDR Macular edema
โรคหัวใจและหลอดเลือด	ไม่มี hypertension ไม่มี dyslipidnemia ไม่มีอาการของระบบหัวใจและหลอดเลือด	มี hypertension และ dyslipidnemia กำลังรักษาและควบคุมได้	ควบคุม hypertension และ dyslipidnemia ไม่ได้ตามเป้าหมาย	มี angina pectoris หรือ CAD MI CABG CVA Heart Failure

รายการ	ความเสี่ยงต่ำ	ความเสี่ยงปานกลาง	ความเสี่ยงสูง	ภาวะแทรกซ้อนเรื้อรัง
โรคแทรกซ้อนที่เท้า	Protective sensation ปกติ Peripheral pulse ปกติ	มี Peripheral neuropathy มี Peripheral pulse ต่ำ	มีประวัติแผลที่เท้า Previous amputation มี intermittent claudication (มีปวดขาบางส่วน)	มี rast pain พบ gangrene

บทบาทของ case management คือ กระบวนการประสานความร่วมมือในการดูแลผู้เป็นเบาหวานร่วมกันประเมินสภาวะสุขภาพ การวางแผน การประสานดูแลในทีมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง จัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสมกับความต้องการของบุคคลผู้ดูแลและครอบครัว และประเมินผลลัพธ์ของการดูแล

๒.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

๒.๓.๑ ☑ ต่อตนเอง

- พัฒนาศักยภาพตนเองให้สามารถดูแลผู้เป็นเบาหวาน วางแผนประเมินสภาวะสุขภาพผู้เป็นเบาหวาน เพื่อให้สามารถเข้าสู่กระบวนการรักษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคการสื่อสารและการเสริมสร้างพลังอำนาจให้กับผู้ป่วยเบาหวานได้

๒.๓.๒ ☑ ต่อหน่วยงาน พัฒนาระบบงานและแนวทางการป้องกันดูแลรักษาผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังแบบองค์รวมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๓.๓ ☑ อื่น ๆ นำความรู้ที่ได้รับกลับมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและปรับวิธีการสอนพร้อมทั้งให้คำแนะนำกับคนไข้แต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน

ส่วนที่ ๓ ปัญหาและอุปสรรค

๓.๑ ☑การปรับปรุง เนื้อหาการอบรมเกี่ยวข้องกับทีมสหวิชาชีพควรส่งเสริมให้บุคลากรที่เป็นทีมสุขภาพเข้ารับการอบรมหลักสูตรดังกล่าว

๓.๒ ☑ การพัฒนา การนำความรู้ที่ได้รับกลับมาพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาทักษะให้กับทีมผู้ดูแลผู้ป่วยเบาหวานเพื่อให้สามารถดูแลผู้ป่วย ตลอดจนพัฒนาการสื่อสารการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยในการดูแลสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

หลักสูตรการอบรมดังกล่าวมีประโยชน์สำหรับผู้เข้ารับการอบรมและโรงพยาบาลอย่างมาก เห็นควรส่งเสริมให้บุคลากรที่เป็นทีมผู้ดูแลผู้ป่วยหวานได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับกลับมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(นางภัธนี มาบรรดิษฐ์)
พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

ลงชื่อ.....หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้ากลุ่มงาน
(นางสาววิไล เจียรบรรพต)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าพยาบาล

ส่วนที่ ๕ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....
(นายอดิศร วิตตางกูร)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหลวงพ่อทวีศักดิ์ ชุตินฺธโร อุทิศ

การอบรม ""ฟื้นฟูความรู้ Case manager ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเพื่อเตรียมสอบ Certified diabetes educator"
ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗
ณ ห้องประชุมศูนย์ฝึกอบรมการผ่าตัด ชั้น ๒ ตึกอำนวยการเก่า โรงพยาบาลราชวิถี

วัตถุประสงค์ เพื่อฟื้นฟูความรู้ในการดูแลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้สามารถพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารทั้งกับผู้ป่วย ทีมสหสาขาวิชาชีพ เพื่อให้ทราบถึงผลข้างเคียงของยาชนิดรับประทานและแบบฉีด ตลอดจนเพื่อให้สามารถคัดกรองและดูแลผู้ป่วยไม่ให้เกิดภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยเบาหวานและเพื่อแก้ไขภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ (hypoglycemia) ลดความรุนแรงในการเกิด DKA (diabetic ketoacidosis) กับผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เนื้อหา

คัดกรองผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงสูง FPG > 250 mg/dl หรือ HbA1C > 8 ต่อเนื่องกันมากกว่า 2 ครั้ง เคย admit ด้วยภาวะ Hypoglycemia or hyperglycemia มากกว่า 2 ครั้ง/ปี
DM Type 1 ทุกราย
DM Type 2 อายุน้อยกว่า 35 ปี

ปรับกระบวนการดูแลผู้ป่วยเบาหวาน OPD
- ประเมินการควบคุมเบาหวาน
- สนับสนุนการจัดการตนเอง การเจาะน้ำตาลด้วยตนเองที่บ้าน
- คัดกรองภาวะแทรกซ้อน ตา ไต หลอดเลือดหัวใจ สมอง เท้า
- ส่งปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางตามปัญหาที่ค้นพบ

การดูแลผู้ป่วยใน IPD
- จัดทำแบบฟอร์มส่งปรึกษาคลินิกเบาหวาน
- ประเมินปัญหาและความต้องการรายบุคคล
- วางแผนการดูแลติดตามผู้ป่วยหลังกลับบ้าน
- ประสานทีมสหสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

การปรับเปลี่ยนระบบสารสนเทศทางคลินิก
- การลงทะเบียนจัดรูปแบบแฟ้มรายบุคคล
- การดูแลติดตาม (สมุดเบาหวาน)
- กระบวนการกลุ่มรายผู้ที่ประสบความสำเร็จได้แชร์การดูแลตนเองกับผู้ป่วยรายอื่น
- การดูแลรายบุคคล การติดตามการรักษา และให้คำปรึกษาทาง Line Official Account ใน case ที่มีปัญหาซับซ้อน โดยมีทีมสหวิชาชีพเป็นผู้ให้คำปรึกษา

PRIMARARY PREVENTION ในผู้ป่วยเบาหวาน

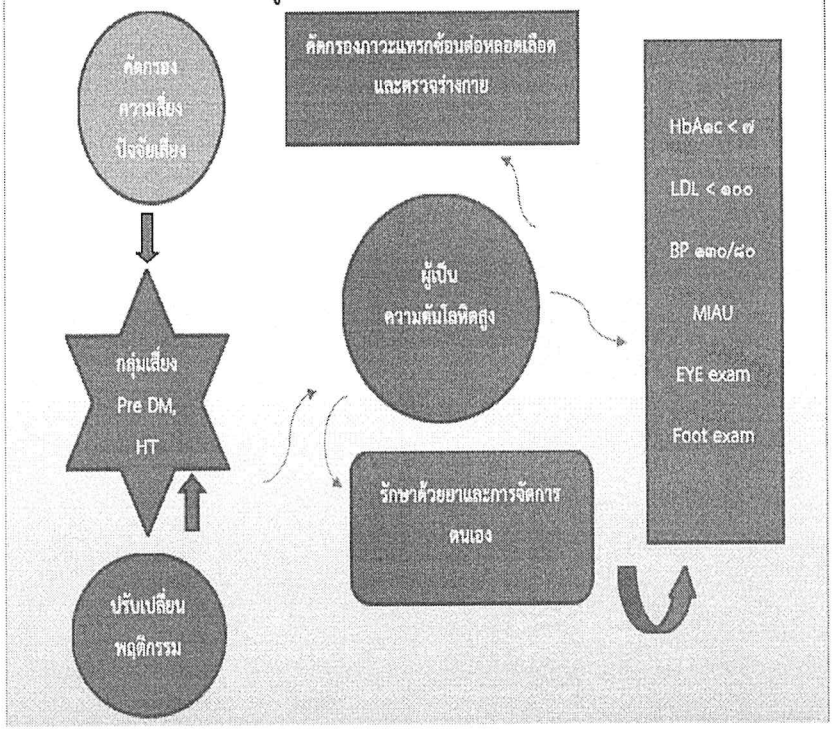

ประโยชน์ที่ได้รับ : เพิ่มศักยภาพของบุคลากรเติมเต็มบทบาทหน้าที่เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการรักษาพยาบาลเป็นส่วนหนึ่งของ Disease management เน้นการดูแลผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงสูงมีโรคร่วมหลายโรค มีความซับซ้อน หรือต้องการการดูแลในระยะยาว และมีการประสานงานเพื่อเกิดความเข้าใจระหว่างทีมบุคลากรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

การนำมาพัฒนาในหน่วยงาน : ออกแบบบันทึกตามกรอบแนวทางการดูแลผู้ป่วยให้ครอบคลุมเพื่อใช้ในหน่วยงานและพัฒนาแนวทางการดูแลผู้ป่วยที่ทันสมัยนำเสนอแก่ทีมสุขภาพเพื่อพิจารณานำมาเป็นแนวทางการดูแล

ผู้จัดทำ นางภัธนี มาบรรดิษฐ์ ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลหลวงพ่อทวีศักดิ์ฯ

รายงานผลการอบรม “ฟื้นฟูความรู้ Case manager ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเพื่อเตรียมสอบ Certified diabetes educator” ระหว่างวันที่ ๒๐ – ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗
ณ ห้องประชุมศูนย์ฝึกอบรมการผ่าตัด ชั้น ๒ ตึกอำนวยการเก่า โรงพยาบาลราชวิถี
ของข้าราชการราย นางภัธนี มาบรรดิษฐ์ ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
โรงพยาบาลหลวงพ่อทวีศักดิ์ ชุตินฺธโร อุทิศ

https://shorturl.asia/H0tSW